România, Patrie-mamă, nu ne lăsa iarăși pradă barbarilor ruși!"

Jumătate din "grupa lui moare la Coșnița într-o noapte

Cazacii primesc 5 mii de pentru fiecare viață de om

nată

Legea cazacilor: cine nu că, nu... mănîncă

Divizia 59 a armatei a 14- pichetată de batalionul ei Andreeva

Lebed - comandant al ntului de aeroportare din nău, declară că Moscova te de acord ca acest re- t să părăsească teritoriul blicii Moldova.

fi cu totul inexact să mai vorbim conflictul din stînga Nistrului. ce, în 18 mai curent, atacurile iștilor s-au extins vertiginos pe drept al Nistrului, bombardînd ntregi și făcînd numeroase victime ul populației civile din estul Mol-

ebunia, măcelul smirnovist sau lipsa bolșevică rămîn, totuși, con- te în Transnistria. Sîntem în 21 înd, împreună cu redactorii Rodica și Andrei Viziru de la Radio- unea de la Chișinău, ne îndreptăm Transnistria, și anume în satul ța unde, în noaptea care trecuse, duse una dintre cele mai crîncene de la începutul războiului.

Trecem mai întîi pe la tabăra mi- (fostă tabără de copii) de la Vadul Vodă, unde stăm de vorbă cu tenent colonel de poliție Boris co. Aflăm de la domnia sa că pe ile de apărare ale poliției din pierea satului Coșnița, muriseră, în oapte trecută șapte polițiști din "grupa Filea" (pseudonim de război). Doi seră de vii într-o mașină blindată. colonelul Boris Schițco ne istorisește ultime de întîmplări de pe front, care are mai zguduitoare, incredibile, și tru care, din păcate, nu există su- nt spațiu de relatare într-un singur rtaj. Voi aminti doar de mărturiile cilor prizonieri, mărturii potrivit ra ei primesc de la Tiraspol cîte 5000 ruble pentru fiecare viață de om mată, indiferent că este vorba de olițist, un civil, o femeie sau un copil. nt aici pentru a împușca români, iar nu împușcă... nu mănîncă. Fiindcă rimește nici un ban de la statul lor din Tiraspol. Tot de aici aflăm că mai pe acroportul din Tiraspol a zat un avion cu încă 600 de cazaci Moscova. Despre Galina Andreeva spune că, la fel ca Smirnov, preșe- le așa-zisei republici transnistrene, o fostă KGB-istă și că divizia 59 a tei a 14-ea este în continuare pi- tă de ea și batalionul ei de femei inice.

De la tabăra militară de la Vadul lui sîntem preluați de o echipă spe- de polițiști și numai astfel reușim ecem podul peste Nistru, în Tran- ia. Pînă în prima linie a frontului m prin linia a treia, apoi a doua, la o distanță apreciabilă de sat, ții Republicii Moldova au reușit facă pe gardiști să se retragă, ndu-le pozițiile din apropierea satului Coșnița și împingîndu-i la o distanță de cîțiva km de case.

În linia întîi, nimerim în plin foc de mitralieră. Ne facem astfel reportajele printr-o ploaie de gloanțe. Atmosfera e plină de teroare. La aceasta se adaugă nervozitatea luptătorilor de pe aceste poziții, iritați (și pe bună dreptate!) de prezența noastră, a ziariștilor, în plin foc, obligîndu-i să ne acopere prin riposte înverșunate spre pozițiile gardiștilor aflate doar la cîteva sute de metri.

Ghemuită lîngă un zid, sau ceea ce a mai rămas dintr-un zid al unei foste clădiri, stau de vorbă cu lt. major Anatolie Caraman, comandant de companie. Interlocutorul meu se află într-o stare de maximă surexcitare, iar durerea pierderii atîtor camarazi în noaptea care trecuse, îl face totodată dur și flexibil, trecînd ușor de la lacrimi la reproșuri și invers: "Din România ziceți că sunteți? Atunci scrieți așa: "Fraților români, nu lași, cum au fost tații și bunicii voștri în '40! Mai lăsați dracului grevele și conflictele voastre mărunte! Gîndiți-vă la noi, care murim aici apărînd acest pămînt, care este și al vostru! Murim, și nici măcar armament suficient ca să ne apărăm nu avem! Fără să mai vorbim de ajutoarele umanitare pe care ni le trimiteți voi din România și care nu ajung niciodată pe front la noi. Ele pică tot în mîna bișnițarilor care le revînd în România. Iar noi ducem lipsă de medicamente, de hrană suficientă, de haine! Românie, Patrie-mamă, nu ne lăsa iarăși pradă barbarilor ruși! - așa să scrieți, doamnă! Și mai scrieți că ascară au murit aici șapte băieți ai noștri, din "grupa lui Filea". Doi au ars de vii într-o mașină blindată. Pe ceilalți cinci i-am scos eu de pe cîmpul de luptă. Aveau limba ruptă! Asta este adevărul! De-aia vreau să scrieți chiar așa! Voi vă țineți de greve și cereți întruna bani, iar frații voștri moldoveni mor schingiuți".

Tocmai vreau să-i fac semn colegei mele de la radio, Rodica Mahu, care ia interviu unui alt ofițer, pe loc deschis, în raza vizuală a gardiștilor. Dar nu apuc să-i fac semn să vină lîngă zid, la adăpost, cînd zidul bubuie deodată străpuns de un glonte. Eram deja la pămînt în momentul în care glontele străpungea zidul, altfel s-ar fi oprit în țeasta mea. Mi-a părut rău, mai tîrziu că n-am cules glontele de pe jos păstrîndu-l ca pe o amintire a bunăvoinței Celui de Sus.

Lt. major Anatolie Caraman îmi povestește, mai departe cum s-a întîmplat noaptea trecută cu "grupa lui Filea". Filea era unul dintre cei mai curajoși luptători de la Coșnița. În noaptea trecută a plecat cu două grupe spre pozițiile gardiștilor, ca să observe cît de bine au fost dotate, cu armament greu (tancuri, tunuri și tanchete) de către armata a 14-ea, și care sunt șansele poliției moldovenești de a-i forța să se retragă. Filea mergea în față cu o grupă, iar cealaltă grupă îi acoperea din spate. Au fost sălbatic atacați de gardiști. Filea a murit împreună cu încă șase băieți ai lui. Aproape toți ceilalți au fost grav răniți. După încetarea focului - povestește dl Caraman - am ajuns la o înțelegere cu cazacii să ne ajute să ne strîngem morții și răniții. Ei au venit cu o mașină de amplasat mine, și ne-au ajutat să luăm o parte din morți și răniți. Mulți dintre răniți au rămas însă la cazaci. Unii dintre ei poate au și murit, nu știm nimic...

Vineri, 22 mai, la Chișinău, a avut loc înmormîntarea lt. de poliție Ion Filip (Filea). Au participat toți camarazii de arme și reprezentanți ai M.A.I. Convoiul mortuar a făcut un popas la statuia lui Ștefan cel Mare. În amintirea eroului căzut s-au tras salve de focuri. "Așa vă trebuie, dacă vreți independență" - a exclamat un rusofon privind convoiul mortuar. Șase băieți moldoveni au tăbărît pe nemernic, și l-ar fi ucis pe loc dacă n-ar fi intervenit forțele de ordine.

Sîmbătă, 23 mai, vizitez din nou regimentul de aeropurtate care este singurul regiment militar rămas pe teritoriul Republicii Moldova, fără să fi depus jurămîntul pentru Republică. La inițiativa unui grup de femei acest regiment este pichetat din ziua de 20 mai de masive grupe de cetățeni care se tem că regimentul de aeropurtate va ieși pe străzile Chișinăului cu armamentul aflat în dotare, ocupînd orașul, la ordinul Moscovei.

Comandantul regimentului, dl Lebed, care, deși pretinde că familia lui este moldovenească, nu cunoaște limba română. Așa că stă de vorbă cu mine printr-un interpret. La întrebarea mea, dacă s-a stabilit o dată anume la care acest regiment va părăsi Moldova, dl Lebed răspunde că se stabilise această dată pe 25 mai. Dar din cauza populației care a blocat porțile regimentului, plecarea s-a amînat pentru 25 iunie. Și dacă la 25 iunie oamenii vor fi tot aici, la porțile regimentului? - întreb. "Atunci nu vom pleca nici pe 25 iunie". "Dar care este atitudinea Moscovei față de ultimatumul dat de către populația Chișinăului regimentului de aeropurtate?" - întreb, iar dl Lebed răspunde: "Moscova nu este de acord să părăsim Republica Moldova". Dl Valeriu Muravschi premierul Republicii a semnat un act prin care Moldova admite staționarea forțelor strategice ale C.S.I. pe teritoriul său. Iar cîtă vreme acest act rămîne în vigoare, staționarea noastră aici este absolut legală...

În zilele de 21, 22 și 23 mai tiruri intense de focuri au atacat satele Cocieri, Cosnița și Malovata. Au fost bombardate casele locuitorilor pașnici din dreapta și stînga Nistrului. În vremea aceasta uzina metalurgică din Tiraspol a continuat să fabrice armament pentru separatiști, iar cazacii au continuat să sosească în număr mare de la Moscova. Tot la Moscova grupuri masive de voluntari se pregătesc să vină în Transnistria, în "ajutorul" rușilor.

Poporul din Basarabia, nu se înarmează, nu cheamă pe nimeni în ajutor, dar ți se taie parcă respirația văzînd la televizor clipurile înfățișînd scene de luptă din Transnistria pe fundalul unui cîntec cunoscut românilor de pretutindeni: "Treceți batalioane române Carpații. / Vă cheamă izbînda, vă cheamă și frații"...

Rada STOIAN

Leonida LARI

RUGĂ DE APĂRARE

Dinspre cer - numai ploi fără soare,
Dinspre Tiras - vin tancuri spre noi,
Teiul se pregătește să-nfloare,
Rușii se pregătesc de război.

Învelește-ne, Doamne, cu geana
Și ne fere de neamul bolînd,
Este neamul condus de Satana,
De durere și sînge flămînd.

Și mai lasă un pic de lumină
Peste chipuri, grădini și cărări,
Putrezește sămînța-n țărînă
Și țărina se alunecă-n mări.

Sîntem daco-romani prin sorginte
Și în fața lui Crist - cu păcat,
Însă cît vom plăti, Doamne sfinte,
Pentru multprealoialul Pilat?

Loialismul și astăzi mă miră,
Iartă-i, Doamne, că nu știu ce fac,
Dar de-a fost că romanii greșiră,
Păsuirea e-n sîngele dac.

Reînvie credința lor mare
Și curajul lor mistic apoi,
Pe cînd teiul e gata să-nfloare,
Pe cînd ruși-s gătiți de război.

1990

TALISMANUL

Are un nume de sărbătoare. De naștere a lui Isus Hristos. Îl cheamă Alexei Crăciun. Și poate doar sfîntul duh l-o fi avut în paza sa, pentru că numai o minune putea să se întîmple și să-l învie din morți.

A fost în primele zile ale luptelor crîncene de la Cocieri. Alexei se angajase în poliția economică de la Dubăsari. A primit leafa pentru o lună. Cînd s-a început conflictul, a trecut de partea sătenilor și a polițiștilor.

În una din lupte s-a avîntat să-și salveze camaradul rănit. Cînd mai avea doar vreo doi metri pînă în dosul școlii ca să scape de tirul de gloanțe.

- Am simțit că parcă m-au lovit cu un mai și tot corpul îmi era srîns ca într-o menghină. Pe gură îmi ieșea fum și un șuvoi de sînge. Nici nu știu cum am strigat cuiva s-o cheme urgent pe soția mea, că-i soră medicală și oprește cumva sîngele.

A venit soția. Mi-am luat rămas bun de la ea și de la copil. Nu mai trăgeam nici o nădejde că voi scăpa. S-a nimerit un glonte de cel ca sfredelușul. Mi se pare că i zice glonte cu centrul deplasat. A trecut prin plămîn, prin gît și s-a oprit în cavitatea bucală.

În ambulanța care trebuia să mă transporte la Chișinău se afla medicul Nicolae Gladun. Cînd să trecem podul, ne-au oprit milițienii cu care lucrasem cot la cot. Nu mă cunoșteau toți, dar cineva m-a recunoscut, însă s-a dovedit a fi om și nu m-a trădat. Cineva îi ordonă lui Gladun să mă ducă la Tiraspol dacă sînt de la miliția din Dubăsari.

- Nu vedeți că abia suflă. Nu mai ajunge el la Tiraspol.

- Ca să nu sufle deloc îl aruncăm în Nistru.

- Îi mulțumesc dlui Gladun că a reușit să mă scape de la moarte sigură atît în acel moment, cît și în răstimpul celor două luni cît m-am aflat în convalescență. Eram bărbat zdravăn. De 92 de kilograme. Acum am rămas ca paiul Dar sînt viu și nu mă dau. Pentru că separatiștii sînt de o baie cu frații lor mai mari care ne-au cucerit la 1944 și ne-au trimis floarea satului pe linia întîia în Ungaria. Toți sătenii noștri au căzut lîngă lacul Balaton. Printre ei erau și trei frați de ai mamei.

- Nu mă tem de nimeni și de nimic, zise ferm Alexei Crăciun. Eu îmi apăr neamul și pămîntul străbun.

Un glonte și o cruce de la pieptul lui Alexei. Poate nu-i cel mai fericit talisman. Dar e un act de curaj să reînvii din morți și să stai drept și nemișcat și să încurajezi un sat să nu se lase îngenuncheat, că anume acest lucru îl făcea, lămurindu-le oamenilor că vor fi și zile bune, că numai prin rezistență vor supraviețui și să nu asculte de propaganda de la Tiraspol.

Ion PROCA

CONDAMNĂM INTERVENȚIA MILITARĂ A RUSIEI ÎN MOLDOVA

(Din REZOLUȚIA mitingului de protest desfășurat recent în Piața Vasile Alecsandri din Bălți)

Situația în care s-a pomenit Moldova este gravă: un pericol de moarte amenință integritatea și independența Țării. Este violat teritoriul ei, este violată demnitatea poporului moldovenesc. Distrugerea podurilor de peste Nistru, insinuațiile asupra populației pașnice, dezorganizarea economiei naționale, acțiunile pentru a păstra sistemul totalitar sovietic - toate acestea reprezintă o agonie înverșunată a sălbătăciunilor sortite pieirii. Intervenția militară a Rusiei pe pămîntul Moldovei este un război mișelesc, nedeclarat. Rusia, care totdeauna a avut pe limbă una, dar în gînd alta, refuză tacit de a recunoaște independența Moldovei, continuînd să ne elibereze de averea proprie, de părinți, de frați, de neam, cum este obișnuită să o facă secole de-a rîndul și cu popoare întregi. Numai unirea de forțe a întregului popor, protestul lui masiv va învinge dușmanul.

Dat fiind faptul, că situația în zona nistreană nu numai că rămîne a fi tensionată, dar se agravează încontinuu, cerem categoric și cu cea mai mare insistență de la Parlamentul și Președintele Republicii Moldova:

1. Să adreseze un ultimatum către Parlamentul și Guvernul Rusiei în care să ceară retragerea armatei a 14-ea și a hoardelor de mercenari cazaci de pe teritoriul Moldovei în termen de o săptămînă, în caz contrariu să apeleze repetat la O.N.U.

2. Să fie creat un comitet provizoriu revoluționar-militar care, împreună cu Comisia pentru starea excepțională să preia puterea de stat și militară pe întreg teritoriul Moldovei.

3. Cerem cu toată insistența de le Puterea Supremă de Stat și militară să ridice la arme detașamente de voluntari, care fiind bine instruiți, să stea de veghe la toate hotarele Moldovei.

4. Cerem retragerea imediată a regimentului de trupe aeropurtate ruse de pe teritoriul Chișinăului, care în mod tacit ne amenință cu o lovitură militară de stat.

5. Ne adresăm către poporul rus, susținut în zilele puciului în primul rînd de Republica Moldova, să oprească armata de mercenari ce are scopuri imperiale și să-și cheme generalii acasă.

Rezoluția a fost adoptată în unanimitate de participanții la miting. Chemăm toți consîngenii, toți conlocuitorii cu spirit sănătos la unire civică și la unire de forțe pentru a zdrobi o dată pentru totdeauna răufăcătorii și barbarii imperiului.

Olga PATLATI,
președintele mitingului
Vera CEPRAGA, secretar
Mai 1992, Bălți,
Piața Vasile Alecsandri

